

UWV wil minister tevreden houden, en vergeet klanten

INGRID WEEL – 28/11/15, 01:37

Analyse Problemen waar artsen al jaren op wijzen, worden door bestuurders afgedekt

Uitkeringsinstantie UWV heeft een missie. Ze wil mensen stimuleren mee te doen aan de samenleving. 'Werk gaat boven een uitkering', belooft het UWV. Maar het lukt het UWV al sinds haar oprichting niet om die toezegging na te komen. Binnenskamers maken het management en artsen daar grote ruzie over. Hoe moet het nu verder met het UWV?

Tienduizenden mensen ontvangen ten onrechte een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Tienduizenden mensen wachten al heel lang op het moment dat het UWV hen helpt terug te keren op de arbeidsmarkt. Dat komt niet overeen met de missie en visie die de uitkeringsinstantie belijdt.

Buiten de muren van het UWV was bijna niemand daarvan op de hoogte, maar intern kaarten de keuringsartsen deze problematiek al jaren aan. Ze kunnen hun werk niet naar behoren doen, vinden ze, omdat ze hun cliënten niet kunnen zien wanneer zij dat nodig achten. De artsen sturen brieven aan de directie, soms ook aan hun 'bazen', aan de raad van bestuur. En zelfs minister Lodewijk Asscher van sociale zaken, die tot voor kort zei niet van de achterstanden te weten, kreeg post van de artsen. Net als zijn voorgangers trouwens.

De raad van bestuur van UWV gaat in zijn schriftelijke antwoorden nauwelijks in op de problemen die de artsen aankaarten. De raad herhaalt vooral dat het UWV haar prestatieafspraken met het ministerie van sociale zaken moet nakomen. Dan gaat het over kwantiteit, niet over kwaliteit. De raad van bestuur lijkt niet te begrijpen dat die afspraken niet worden geschonden als de artsen op een andere manier mogen werken. Integendeel, de productie kan worden verhoogd, door bijvoorbeeld goedkopere medisch secretaresses in dienst te nemen die rapporten uitwerken. Nu doet de arts dat nog.

De achterstanden in het begeleiden en keuren van arbeidsongeschikten zijn ook niet terug te vinden in de rapportages van het UWV. In de jaarverslagen van het UWV staan vooral veel van dit soort zinnen: 'We liggen op schema om onze met het ministerie afgesproken doelstelling te halen. We hebben aan vrijwel alle normen voldaan die we het ministerie hebben afgesproken. We zijn binnen ons budget gebleven.'

Omdat het management de zorgen over de grote achterstanden bij de herbeoordelingen niet deelt, stuurden de artsen in 2014 een ingezonden brief hierover naar een krant. Direct werden de auteurs op het matje geroepen bij de directie. Het is niet de bedoeling dat zij de vuile was buiten hangen. De media mogen niet opgezocht worden, staat in de arbeidsovereenkomst.

Toen het UWV vijf jaar geleden besloot om vanwege de achterstand 70.000 arbeidsongeschikten nooit meer op te roepen voor een herbeoordeling, gebeurde dat ook in stilte. Het geknok vindt achter de deuren van het UWV-gebouw plaats.

De raad van bestuur is - om wat voor reden dan ook - extreem loyaal aan het ministerie van sociale zaken. Ze zegt nooit tegen de minister dat het niet lukt om mensen goed te begeleiden. Minister Lodewijk Asscher gaf dat ook toe tijdens het overleg deze week in de Tweede Kamer over de achterstanden bij het UWV. Hij wist dat er te weinig artsen zijn bij het UWV, maar de gevolgen waren bij hem niet bekend, zei hij.

Asscher: "Ik maak jaarlijks afspraken over het aantal te verrichten herbeoordelingen. Het UWV rapporteert vervolgens hoeveel herbeoordelingen ze hebben gedaan. Meestal is dat meer dan het streefaantal. Verborgen bleef de groei aan aanvragen van herbeoordelingen waardoor de achterstand is ontstaan." Met de artsen spreekt Asscher niet.

Als de minister voortaan eist dat het UWV in het jaarverslag meldt of er achterstanden zijn, en zo ja hoe groot, dan wordt eindelijk duidelijk wat er allemaal niet lukt. De raad van bestuur van het UWV kan daar natuurlijk ook zelf toe beslissen. Immers, de missie van het UWV luidt niet dat ze de minister tevreden moet houden, maar dat ze haar klanten moet helpen. En in die missie faalt het UWV. En dat verbetert niet zolang de raad van bestuur alle problemen afdekt.